

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, M.DCCXI

§. IV. Quinta Conclusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84777](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84777)

Baron.
N.
42.

Quare audiendus non est Baron. 4. p. Manuduct. lib. 1. f. 3. pag. mibi 214. cui, cum obiectum fuisset, M. Sotum culpasse usuræ Montes Pietatis à Leone X. approbatos; nec non M. Combeficium ausum fuisse non approbare, quæ tradit Martyrologium; & negandam absolutionem moribundo, contra Rituale Romanum ait: *Sed hæc longissime ab sunt ab illo certitudinis gradu, (nempe fidei) nam pleraque eorum ad questionem facti pertinent, qualia sunt, quæ in Martyrologio Romano continentur.* Si enim sermo sit, an quos Pontifex declarat Sanctos in Martyrologio Romano, quæ est questio facti, non est certitudine fidei credendos Sanctos, falsum omnino est; de his autem loqui est certum ex ejus verbis à me supra citatis. Prosequitur: *Quæ verò de absolutione moribundi Rituale Romanum statuit, vel de pecunia mutuo accepta ex Monte Pietatis, (de qua Leo X.) hæc omnia spectant ad jus naturale, de quibus nil certum fidei sanciri potest, citra novam revelationem, quam nusquam Concilia, aut Pontifices legi obtendisse, se habere.* Hæc Baron. Quæ si vera sunt, non erunt credenda fide Divina, ut scandalosæ opiniones damnatæ, nec malè operabitur, qui juxta eas operetur, plures enim spectant ad jus naturale; nam si non est credendum fide Divina, nullam includi usuram in pecunia mutuo accepta ex Monte Pietatis, juxta conditiones ibi itatutas, quia an sit, vel non sit, usura, spectat ad jus naturale, de quo, ut loquitur Baron. nihil certum fide sanciri potest; nec credendum erit fide Divina damnatas spectantes ad jus naturale, (plures autem sunt) esse scandalosas, nec malè operari, qui juxta eas operatur. Sed de hoc infra.

M. Bar.

§. IV.

Quinta Conclusio.

SUMMARIUM.

Papa ut Papa est in materia morum infallibilis, etiam dum vetat, aut præcipit, n. 43. 44.

43.

Quinta conclusio: Papa loquens ex Cathedra in materia morum non tantum non potest errare, declarando honestum, quod reverà est inhonestum, sed neque præcipiendo ut honestum, quod reverà est inhonestum.

Hæc conclusio explicat eam distinctionem, quam aliqui proprio ingenio abutentes innuunt, nempe Papam ex Cathedra esse quidem infallibilem, dum reflexè definit talem veritatem esse articulum fidei; non autem quando ipsam materiam directè

docet, non dicendo expressè esse articulum fidei. Similiter esse infallibilem ad summum, cum declarat materiam morum, non autem, dum legem fert.

Prima pars conclusionis patet ex dictis pro antecedenti: nam Papa Ecclesiam docti promissa est infallibilis assistentia Spiritus Sancti, ut veritatem sine errore doceat; dictum enim fuit Apostolis, & in illis Ecclesiæ, quod Spiritus S. docebit vos omnem veritatem: sed veritas pertinet ad mores, est veritas; similiter est veritas, quam Papa declarat, dum directè ipsam materiam docet, ex. gr. dum docet esse illicitum edere ad satietatem, quamvis non dicat reflexè talem veritatem esse articulum fidei: ergo Papa non potest errare in materia morum declarando aliquam veritatem, sive eam directè tantum doceat, sive reflexè addat, esse articulum fidei. Abstineo ab alijs adductis rationibus.

Secunda pars probatur mutato paululum eodem argumento. Si Papa posset errare in materia morum, dum legem fert toti Ecclesiæ, præcipiendo ex. gr. ut honestum, & amplectendum, quod reverà est inhonestum, Ecclesia posset non esse omnino, etiam materialiter, sancta, sed ad summum formaliter, quatenus non peccaret obediendo Papæ. Secundò, Papa exponeret Ecclesiam periculo erroris; vel enim, dum præcipit hoc agendum, judicat illud honestum, vel inhonestum? si honestum: ergo præcipiendo non errat; si autem judicat esse inhonestum, quod præcipit: ergo Papa præcipiens toti Ecclesiæ, ut amplectatur tamquam honestum, quod ipse judicat inhonestum, exponit Ecclesiam periculo erroris. Confirmo: quia constans est apud Theologos Papam in approbatione Religionum, & in Canonizatione Sanctorum errare non posse, & quidem eà certitudine hoc certum est, quod certum est, non posse errare in materia fidei, & morum, de qua infra: sed approbans Religionem, & canonizans Sanctum, esto aliquando usus sit hæc voce *definitio*, attamen plerumque non utitur, ut videri potest apud M. Gravina, & Herinx: similiter non utitur hac voce *declaro*, aut *definitio esse de fide*: ergo licet Papa ferendo aliquam legem pro tota Ecclesiâ nihil definiat, adhuc in eà lege ferendâ errare non potest. Ratio à priori est omnium, quæ diximus: quia absurdum est dicere, Christum D. non providisse Ecclesiæ suæ Doctorem, qui sit supremus Judex omnium controversiarum, quæ circa fidei, & morum veritates oriuntur, ut benè Cano, P. Suares, & alij, nam ad Reipublicæ institutu-

N.
44.

M. Gravina,
Herinx.

M. Cano.
P. Suares.

institutorem pertinet ministrare omnia media ad finem necessaria: ergo cum attento fine sanctitatis, ad quam Ecclesia ordinatur, sit medium necessarium, infallibilis in materia fidei, & morum, Magistri sapientia, planè Christus D. hanc Pontifici negare non debet. Vide Patrem Palao, & Patrem Cardenas n. 46. qui ait, quod si Papa erraret in materia morum, doceret Ecclesiam propositionem erroneam.

§. V.

Solvuntur objecta.

S U M M A R I U M.

Probabilius est assistentiam Spiritus S. Papæ promissam, etsi non mature procederet, n. 45.

Est impossibile Papam non mature definire, ibid. Acceptatio Ecclesiæ non dat Papæ infallibilitatem, sed e contra, n. 46.

An sit infallibilis, dum uni tantum Regno loquitur? n. 47.

An eadem certitudine certum, Papam esse in materia morum infallibilem, quæ in materia fidei? n. 49.

Est per me de fide hunc numero hominem esse Papam, n. 50.

Licet hoc non esset de fide, infallibilitas ejus definitionum esset de fide, ibid.

Quid sit damnare propositionem in sensu jansenij? n. 51.

N. 45. **O**bjicies primò: Tota judicij Pontificis, totam alloquentis Ecclesiam, infallibilitas, deducitur præcipue ex infallibili Spiritus Sancti assistentiâ, Pontifici promissâ in materia fidei, & morum, dum Ecclesiam alloquitur: sed hæc non subsistit: ergo. Minor probatur: quia vel talis assistentia est promissa Papæ tantum, si loquatur cum maturâ deliberatione, vel etiam si ad decreta sine maturâ deliberatione procedat? Non secundum: quis enim dicat Spiritum Sanctum assistere homini imprudenter definienti, præfertim cum ex Aristotele ad pauca respicientes facile pronuntiet? Non primum: quia semper erit dubium, an Papa cum debita deliberatione processerit, præfertim cum Pontifices sæpe non sint versati in materia fidei, & morum, quam Ecclesiæ proponunt; quomodo autem potest adesse matura deliberatio, ubi non adest notitia materiæ?

Respondeo: Licet aliqui Theologi cum Gravina tom. 4. p. 2. quest. 2. art. 9. pag. 140. in suis præscriptionibus Catholicis, & Bordonio in Tribunali cap. 5. num. 119. & alijs apud Dianam p. 11. tract. 2. de Romano Pontifice ref. 5. doceant Spiritus S. as-

sistentiam esse tantum sub conditione maturæ deliberationis. Papæ loquenti ex Cathedra promissam; quibus addo Lastram in *questionibus prævijs ad maiorem juris Pontificij intelligentiam* tr. 1. de Summa Trinit. pag. 47. qui docet, quod prævia consultatio Cardinalium sit necessaria necessitate medijs ad infallibilitatem Papæ, & citat M. Araujo 2.2. M. Araujo quest. 1. art. 10. pag. 113. qui ambo quoque vjo. docent Papam posse in heresim incidere. Mihi tamen magis placet dicere talem assistentiam esse absolute promissam, atque adeo, etsi mature non procedat, non errabit, quomodo Prophetæ plura vera sine prævia deliberatione locuti sunt, impellente, & assistente Spiritu Sancto. Ita P. Val. tom. 3. d. 1. P. Val. quest. 1. pun. 7. §. 41. P. Palao tom. 1. tr. 4. d. 1. p. 5. §. 2. n. 12. & Pater Suar. de Fide disp. 10. sect. 6. n. 11. Nec absurdum est Spiritum Sanctum assistere Papæ imprudenter definienti; non enim assistit imprudentiæ, sed definitioni. Addo primò Spiritum Sanctum assistere Pontifici in bonum Ecclesiæ, non in bonum Pontificis. Addo secundò cum eodem P. Suar. Herinx d. 6. n. 108. & P. Card. P. Card. Herinx. Cardenas n. 106. impossibile esse, ut Papa definiat, & non definiat mature; quia sicut Spiritus Sanctus assistit Papæ definienti, ita etiam, ut prudenter definiat; Deus enim, qui promittit finem, seu infallibilitatem, non permittit Papam sine diligentia maturâ ad definitionem procedere.

Dices, dici posse infallibilitatem esse promissam Papæ, quando loquitur ex Cathedra: sed tunc tantum loquitur ex Cathedra, quando præest Concilio, vel Fideles acceptant eam declarationem: ergo non est promissa infallibilitas extra Concilium. Sed contra: quia plerique errores definiti, & damnati sunt à Papâ extra Concilium; nec opus est repetitionem Ecclesiæ est absurdum; primo, quia tantum abest, ut sit verum definitiones Pontificis fieri ratas, & infallibiles per Ecclesiæ acceptationem, quin Ecclesia obligatur acceptare, & acceptat illas, quia supponit infallibiles; quare acceptatio totius Ecclesiæ certificat quidem, quod Papa sit locutus ex Cathedra; non autem facit, quod Papa loquatur ex Cathedra: acceptatio enim est signum, non causa infallibilitatis, ut bene Caramuel lib. 1. Theologiæ Moy. Fundam. n. 254. & Neuss. d. 1. quest. 13. n. 37. pag. 19. Neuss. cum Herinx; quod multo magis verum est post 28. damnatam ab Alexandro VII. *Papulus non peccat, etsi absque ullâ causâ non recipiat legem à Principe promulgatam*, ubi damnet præcisè asserentem non peccare, si sine cautâ